

DEVÄŤ MÚZ ALEBO NIEČO O TALENTE

 Učenie nás baví

CHARAKTERISTIKA ZÁŽITKOVÉHO BLOKU

Hlavný cieľ: kriticky zhodnotiť rôzne aspekty talentu a nadania v bežnom živote.

Čiastkové ciele:

- vedieť uviesť príklady rôznych druhov schopností a nadania,
- získať väčšiu citlivosť k prežívaniu ľudí s talentom či nadaním,
- uvedomiť si širšie psychologické súvislosti úspešnosti, vysokého výkonu a ich vzťah ku schopnostiam a nadaniu jednotlivca,
- prehĺbiť sebaopoznanie a sebareflexiu študentov a študentiek.

Priblíženie obsahového zamerania: odborníci a odborníčky sa síce nezhodujú v tom, ako jednotne vymedziť pojmy nadanie a talent, no možno povedať, že úspešnosť či výkonnosť v nejakej oblasti nie je len dielom vrodeneho predpokladu. Nadaní a talentovaní ľudia musia často investovať veľa energie do rozvoja svojho talentu a neraz sa musia niečoho vzdať alebo nie sú pochopení okolím. Zážitkový blok študentov a študentky vedie k tomu, aby si uvedomili aj tieto aspekty nadania.

Cieľová skupina: vyššie sekundárne vzdelávanie (vek 16+), optimálna veľkosť skupiny je 15 až 20 študentov a študentiek.

Medzipredmetové vzťahy: psychológia (schopnosti osobnosti), sociálno-psychologický tréning (sebaopoznanie a poznávanie iných), občianska náuka, história, dejiny umenia (antické Grécko, filozofia, významné historické osobnosti).

Prepojiteľnosť v rámci prierezových tém: Mediálna výchova, Osobnostný a sociálny rozvoj, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Dĺžka trvania a časový harmonogram: 90 minút (pri menšej skupine možno skrátiť)

Metódy: dialogické metódy, didaktické hry, prípadové metódy

Pomôcky, ktoré si pripraví učiteľ/učiteľka: žiadne

Usporiadanie miestnosti: tradične usporiadaná trieda s možnosťou pracovať v skupinách

Poznámky:

Inšpiráciou k diskusii o talente môže byť aj niektorý zo životopisných filmov o talentovaných ľuďoch – napr.:

Čistá duša (Beautiful Mind) – príbeh matematika Johna Nasha

Amadeus – príbeh hudobného skladateľa Wolfganga Amadea Mozarta

Ako zmerať svet (Measuring the World) – príbeh matematika Carla Friedricha Gausa a geografa Alexandra von Humbolt

ZOZNAM TECHNÍK:

- Antické múzy (trvanie: 15 - 20 minút, 1 strana pracovných listov)
- Talenty medzi nami (trvanie: 15 - 20 minút, 1 strana pracovných listov)
- Talent – stigma inakosti? (trvanie: 15 - 20 minút)
- Talenty známe a neznáme (trvanie: 15 - 20 minút)
- Cesty k úspechu (trvanie: 20 - 25 minút, 11 strán pracovných listov)

Časové trvanie jednotlivých aktivít je orientačné a je možné ho skrátiť či predĺžiť v rámci modifikácie aktivity, aj prispôbiť rôznym cieľovým skupinám z pohľadu ich zloženia, počtu, veku a pod.

Celý dokument má rozsah 20 strán.

Ďalšie informácie k zážitkovému bloku:

- Tieto materiály sú určené najmä pre učiteľov a učiteľky. Ich komerčné využitie a zverejňovanie na ďalších internetových stránkach bude považované za porušenie autorských práv.
- Pôvodná podoba zážitkového bloku bola publikovaná ako Sokolová, L. (2017). Osobnosť a jej rozmanitosť. In: Lemešová, M. (zost.): *Psychológia zážitkom*. 2. preprac. a dopl. vyd. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2017. [143 s.] ISBN 978-80-223-4258-2.
- Autorkou fotografie na titulnom liste tohto zážitkového bloku je Sharon Pittaway, ktorá ju zverejnil v rámci databázy Unsplash. Ak nie je uvedené inak, fotografie použité v rámci tohto bloku pochádzajú z tejto databázy voľne dostupných fotografií.
- Jednotlivé zážitkové bloky dostupné ako e-booky z webstránky www.ucenienasbavi.sk sú navzájom odlišené úvodnou fotografiou a špecifickou farbou (v nadpisoch, pracovných listoch aj ako orámovanie). Slúži pre ľahšiu orientáciu medzi viacerými blokmi a má uľahčiť vyhľadávanie v tlačenej dokumente.
- V dokumente sú vytvorené prepojenia medzi metodickým postupom a jednotlivými pracovnými listami. Po kliknutí na názov pracovného listu v metodickom postupe aktivity sa ihneď zobrazí požadovaný pracovný list.

UKÁŽKA ZO ZÁŽITKOVÉHO BLOKU:

ANTICKÉ MÚZY

Cieľ: rozvíjať kritické a tvorivé myslenie, zhodnotiť kultúrne či mediálne vplyvy na rozvoj talentov.

Trvanie: 15 minút

Veľkosť skupiny: 20

Pomôcky:

rozstrihané kartičky s názvami a obrázkami múz – jedna sada pre každú štvoricu

Postup:

Legenda hovorí, že grécky boh Zeus mal deväť dcér, bohýň, múz, ktoré stelesňovali deväť umení. Len vyvolených múza „pobozkala“ a odovzdala mu tak talent svojho umenia...

Skupina sa rozdelí do štvoric, každá štvorica dostane rozstrihané kartičky s názvami a obrázkami antických múz a umení a ich úlohou je správne ich spojiť.

KALLIOPÉ	EPICKÉ BÁSNICTVO
KLIO	HISTÓRIA
ERATO	LYRICKÁ POÉZIA
EUTERPÉ	HRA NA FLAUTU
MELPOMENÉ	TRAGÉDIA
POLYHYMNIA	HERECTVO A HUDBA
TERPISCHORÉ	TANEC
THÁLIA	KOMÉDIA
URÁNIA	ASTRONÓMIA

Skontrolujeme správnosť riešenia a **diskutujeme** o tom, aké umenia by sme pridali v dnešnej spoločnosti?

Čo podľa vás znamená „mať talent“?

Na čo majú súčasní ľudia talent?

Aké nové múzy by ste pridali do pôvodného antického zoznamu?

Môže by cielené rozvíjanie niektorých schopností aj otázkou módnych trendov? Hľadajme príklady.

Aký talent by ste chceli mať a prečo?

✂ Antické múzy¹

EPICKÉ BÁSNICTVO

HISTÓRIA

LYRICKÁ POÉZIA

HRA NA FLAUTU

TRAGÉDIA

HERECTVO A
HUDBA

TANEC

KOMÉDIA

ASTRONÓMIA

URANIA.

THALIA.

TERPSICHORE.

POLYHYMNIA.

MELPOMENE.

EUTERPE.

ERATO.

CLIO.

CALLIOPE.

¹ Grafika od Samuela Griswolda Goodricha (1832) dostupná na www.wikimedia.org